

In Memoriam J. STURING.

Op het laatst van December is te Maastricht overleden onze vroegere medewerker J. Sturing. Hij was sedert een jaar of tien leeraar aan de Kweekschool voor onderwijzers te Maastricht, waar hij bij zijn leerlingen en collega's in hoog aanzien stond. Stellig herinneren zich onze lezers zich nog zijn mooie foto's en levendige beschrijvingen in de eerste deelen van ons tijdschrift. Hij was een groot natuurvriend en steeds bereid zijn tijd te offeren om iemand behulpzaam te zijn, die in zijn buurt kwam studeeren. Zoo genoot ik ook nog in het vorig jaar van zijn gezelschap op een tochtje om en over de Sint Pietersberg, waar hij zoo uitstekend den weg wist. Hij is voor ons en zijn gezin veel te jong gestorven. E. Hs.

De Waterspreeuw. — Blijkens een mededeeling in het Tijdschrift voor Ornithologie is de Waterspreeuw, de mooie en belangwekkende vogel, die onder water loopen kan en ook 's winters zijn liedje laat hooren, in Limburg bij Gulpen als Nederlandsche broedvogel is waargenomen. Jammer dat het constateeren van deze verblijvende waarneming den dood van de ouden en jongen tengevolge heeft gehad; wat wellicht vermeden had kunnen worden.

Bij eenige bezoekers van Zuid-Limburg was het nestelen sedert een jaar of zes van de Waterspreeuw bij Gulpen trouwens niet onbekend. Wel vonden zij het geraden de nestplaats geheim te houden tot er meer nesten zouden komen, en er niet over te schrijven. Het heeft op den duur niet mogen baten. Het is te hopen, dat het in dezen zomer gesignaleerde, geconstateerde en met oude en jongen vernietigde nest, niet het eenige in ons land is geweest; anders is het wetenschappelijk vast stellen van het feit van weinig waarde, eigenlijk is het te niet gedaan door de waarnemers zelf. Dat er verschijnselen zijn waargenomen die op het voorkomen van nog een nest wijzen, schijnt mij een vage aanduiding, dat de heeren die het nest vernielden om te constateeren dat het bestond, zich een beetje schaamden en een doekje voor het bloeden gaven.

Wij zullen ons en anderen troosten met de wetenschap, dat er vlak bij de grens geregeld nog een paartje waterspreeuwen nestelt ver van Gulpen evenwel; maar wij wachten ons wel de plek nader aan te wijzen. E. Hs.

Losskindl of Lösspoppetjes in Nederland. — In het Maandblad van het Nat. Hist. Gen. in Limburg vermelden Dr. H. J. Beckers en Dr. W. C. Klein de vondst van de beroemde klonteringen of kalkconcreties in Löss. Deze kunnen allerlei grillige vormen hebben evenals de vuursteen en oerbonken en trouwens alle concreties. Dr. Beckers geeft er een foto bij van de door hem verzamelde losskindl, waarvan een groot deel gelijkt op schelpen, beenderen, lagere dieren en plantenwortels; het is een heele massa; ook een foto van de vindplaats aan den rand van het grintplateau van Zuid-Limburg; maar de plek zelf wordt voorloopig niet nader opgegeven. Dit is de eerste vondst van groote en vele »kindl« in de gelaagde löss van Nederland. E. Hs.

Gele Kooldistel. — Mr. Heimans zal wel verwonderd staan te kijken, als hij hoort, dat deze merkwaardige Zuid-Limburgsche plant in flink aantal groeit aan den kant van een klein, ondiep ijzeroer-beekje te Uden. Voor drie jaar heb ik ze ontdekt en ze sedert goed in 't oog gehouden. Zij maakt geheel den indruk hier een natuurlijke en oorspronkelijke groeiplaats te hebben. Elk jaar worden door vernielzuchtige menschen van de meeste planten de koppen afgeslagen en toch houdt de distel het vol. Of 't zoo blijven zal weet ik niet, want de mooie plant valt jammer genoeg sterk in 't oog en... vernielzucht is een niet goed af te leeren kwaad en lijkt haast een erfelijk gebrek. Op den duur is er weinig tegen bestand.

Uden.

SAMBEEK.

De allerlaatste Bever. — De »laatste« bever van den heer Thijsse in afl. 15 is de laatste niet geweest. Zooals Schlegel vermeldt in zijn »Nat. Hist. van Nederland, de Zoogdieren« (1870), inleiding blz. V, en zooals ook te vinden is in de Hollandsche bewerking van Brehm (in 3 deelen), Deel I, pag. 392, werd er nog een geschoten in 1791 in de Merwede; en daarna in Dec. 1799 in den IJssel bij Deventer (Epse) een mannetje; terwijl in 1801 eenige visschers bij Doesburg in den IJssel een kleiner ex. zagen, vermoedelijk het wijfje van die van 1799. Nadere bijzonderheden omtrent den bever van 1799, zijn nest enz., moeten te vinden zijn in de dissertatie van A. C. Bonn.

Rotterdam.

W. H. W.

Volknamen van vogels. — In een groot gedeelte van Noord Brabant worden alle kleine roofvogels in den volksmond betiteld met den naam van »Klampvogels«; die naam geeft inderdaad goed aan wat de vogels doen, ze klampen zich vast aan hun prooi. Ze hebben dien naam gemeen met het boomkruipertje dat in een gedeelte van ons land ook klampvogeltje genoemd wordt, omdat het zich vastklamt aan de boomen waarlangs het zijn voedsel zoekt.

Het Basterdnachtegaaltje noemt men hier ook Mosvinkje en in N. O. Noord Brabant kent men dien lieven zanger onder den naam van »blauwleggerke«, natuurlijk in verband met de omstandigheid dat het vijfje blauwe eitjes legt.

De Vlasvink is hier ook bekend onder den naam van »Doornvink«.

De Koolmees of Bijmees (hier zegt men Biemees) wordt hier ook »Biedief« of »Biesteler« genoemd, naar aanleiding van de minder door den imker op prijs gestelde hebbelijkheid van dien vogel om op bijenkorven te vliegen en bijen weg te kapen die uit het vlieggat kruipen.

Aan die bijendiefstal maakt de bijmees zich echter doorgaans slechts schuldig in hoogen nood, als hij razend is van den honger, dus in den barren winter, bij sneeuw en ijs als bijna geen voedsel is te vinden. De vogel tikt tegen de korf, de bijen worden onrustig, komen kijken wat er gaande is en vallen dan ten prooi aan den hongerigen vogel.

Breda.

J. G. V. de WITT HAMER.

Enige merkwaardige vondsten van inheemsche phanerogamen in 1913. — Dat de Floristen in Limburg nog wel iets te vinden valt, bewijzen de verschillende »verrassingen«, waarmêe ik en andere liefhebbers, op onze excursie's werden verblijd. We laten ze hier volgen, om de botanisten, die durven beweren, dat in 1913 de Limburgsche flora weinig belangrijk nieuws heeft opgeleverd, te overtuigen, dat ze òf wel op hun tochten niet goed uit de oogen zagen, òf wellicht minder geluk hadden dan wij. *Lycopodium complanatum* L., b. *Ghamaecyparissus* A. Br., die tot nu toe in Zuid-Limburg nog niet werd waargenomen is, den 10 September, door onzen Voorzitter, in groote hoeveelheid gevonden in de heide tusschen Brunssum—Waubach. *Asplenium adianthum nigrum* D., door den heer Beckers, onderwijzer te Sittard, gevonden in een drinkwaterput te Jabbeek. Een onzer zeldzaamste indigenen!! *Muscari comosum* L., door den heer H. Baggen, Hoofd der school te Wijnandsrade, gevonden in 'n korenland, tusschen Nuth en Wijnandsrade. *Rumex scutatus* L., troffen we aan in de muren langs de Maas, bij 't Nederlandsch douanekantoor (retraitehuis) te Eijsden L. 't Was de vorm: *hastifolius* Koch. De plant staat er in groote hoeveelheid. *Anemone Pulsatilla* L., werd door den heer I. Kaufmann, leeraar aan de Bissch. Kweekschool te Echt, voor Limburg ontdekt, den 24 April 1913, tusschen Montfort—Echterbosch. (Zie Maandblad no. 5, Mei 1913). *Ranunculus polyanthemus* L., zagen we in verscheidene bosschen op de krijtheuvels en bij 't Teutelbosch te Kerkrade. *Althaea officinalis* L., stond te Eijsden langs de Breusterstraat, nabij 't postkantoor, en werd van hier uit overgeplant, door den E. H. J. Cremers, in den tuin der Kapelanie. Of de plant daar nog aanwezig zal zijn??. . . Verder vond ik ze te Epen, langs de Sijerbeek. Waarschijnlijk waren beide exemplaren aangevoerd. *Polygala comosa* Schk., beschouwen we, nu we haar dit jaar zooveel vonden op de kalkheuvels, niet meer als zeldzaam in Zuid-Limburg. De schutbladen steken echter allemaal, vóór den bloei, boven de bloem uit. Gedurende den bloei zijn ze niet meer te zien. De bloemen zijn steeds kleiner dan bij *P. vulgaris*. *Rosa arvensis* Huds., komt veel voor in de bosschen op kalkgronden. We vonden haar o.a. te Wijlré en Voerendaal. *Melampyrum arvense* L., kwam voor op akkers bij den Putberg te Voerendaal. *Mentha Pulegium* L., troffen we aan in oude kiezelgroeven tusschen 't station Gronsveld en de Maas. *Teucrium Botrys* L. staat bij Vaals op de Kalkheuvels. *Utricularia intermedia* Hayne, vonden we, alhoewel zeldzaam, in slooten in 't Leiffender veen (Schinveld). *Campanula glomerata* L., werd door den heer O. Ackens te Vaals gevonden op den Schneeberg aldaar. 't »Kluwenklokje« is zonder twijfel een onzer mooiste en meest zeldzame indigenen. *Specularia hybrida* D. C. fil. troffen we aan op akkers, nabij den Schelsberg te Voerendaal. *Doronicum Pardalianches* L. is met *Cirsium oleraceum* Scop. gevonden bij Put, Voerendaal, door den heer Dormans, hoofdonderwijzer te Heerlén. *Centaurea nigra* L. vonden we op den St. Pietersberg, nabij Canne. *Hieracium boreale* Fr. troffen we aan in de buurt van Epen. Moge deze lijst van »merkwaardige vondsten«, 'n volgend jaar, door nieuwe »merkwaardige vondsten« worden aangevuld.

Nuth. »Maandblad v/h Nat. Hist. Gen. in Limburg«.

A. DE WEVER.

Nog even voor het afdrucken van deze aflevering, te laat om het met meer dan een enkel woord te zeggen, bereikt ons de treurige tijding, dat Mevrouw A. W. L. VERSLUYS—POELMAN is overleden. Zij heeft deze aflevering nog in elkaar helpen zetten; willen werken tot het einde.

E. Hs.